Dosarul nr.2-3596/24
2-24027364-12-2-12032024

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

09 decembrie 2024 mun.Chișinău

Judecătoria Chișinău, sediul Centru
Instanța de judecată compusă din:
Președintele ședinței, judecător Andrei Ojoga
Grefier Diana Blîndu, Elena-Crăița Costin

examinând în ședință publică cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Veaceslav Berestean împotriva Ministerului Justiției al RM, intervenienți accesorii executorii judecătorești Rodica Coadă și Iacob Miron privind repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, încasarea prejudiciului moral și cheltuielilor de judecată,

c o n s t a t ă:

La 07 martie 2024, Veaceslav Berestean a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al RM, solicitând repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, încasarea prejudiciului moral și cheltuielilor de judecată.

Potrivit fișei de repartizare din 12 martie 2024, cererea a fost repartizată prin intermediul Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor judecătorului Andrei Ojoga.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 18 martie 2024, nu s-a dat curs cererii de chemare în judecată.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 28 martie 2024, cererea de chemare în judecată a fost restituită.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 20 iunie 2024, s-a casat încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 28 martie 2024, cu restituirea cauzei spre rejudecare, la etapa de primire a cererii de chemare în judecată.

În perioada 01 iulie 2024 – 09 august 2024, judecătorul Andrei Ojoga s-a aflat în concediu de odihnă anual.

La 12 august 2024, cauza a fost recepționată de echipa judecătorului Andrei Ojoga.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 16 august 2024, nu s-a dat curs cererii de chemare în judecată.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 12 septembrie 2024, cererea de chemare în judecată a fost acceptată spre examinare.

Prin încheierea protocolară din 28 octombrie 2024, s-au atras în proces executorii judecătorești Rodica Coadă și Iacob Miron, în calitate de intervenienți accesorii.

Argumentele participanților la proces

În susținerea cererii de chemare în judecată s-a indicat că, Veaceslav Berestean s-a adresat la Judecătoria Basarabeasca, invocând că la 5 martie 2006, a fost implicat într-un accident rutier în raionul ***** cu propriul său automobil. Deoarece vehiculul era asigurat la compania de asigurări „*****” din municipiul Chișinău, acesta a solicitat despăgubiri pentru acoperirea prejudiciului material și moral.

Prin hotărârea Judecătoriei Basarabeasca din 19 decembrie 2007 s-a hotărât a încasa de la Compania de asigurări „*****” în beneficiul reclamantului paguba materială în mărime de 4 500 euro și paguba morală 10 000 lei, precum și cheltuielile de judecată în mărime de 102 lei.

Partea reclamantă indică că a fost eliberat titlu executoriu, care a fost înregistrat spre executare în Oficiul de Executare Centru la 17 martie 2009, însă cu regret hotărârea judecătorească nu a fost executată, iar măsurile întreprinse de Oficiul de executare sunt ineficiente.

Se face referire la faptul că executarea întârziată a hotărârii judecătorești constituie o încălcare a dreptului la un proces echitabil, consacrat de art.6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului. Conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, o hotărâre judecătorească nu își atinge scopul doar prin pronunțare, ci prin executarea sa efectivă. Neexecutarea sau tergiversarea executării unei hotărâri definitive reprezintă o ingerință în drepturile lui Veaceslav Berestean, afectând accesul său la justiție și garantarea protecției efective a drepturilor sale civile.

Reclamantul susține că neexecutarea hotărârii judecătorești în favoarea sa constituie o încălcare a dreptului garantat de articolul 6 §1 al Convenției Europene a Drepturilor Omului. Curtea Europeană a subliniat că dreptul la un proces echitabil nu se limitează doar la accesul la instanță și desfășurarea procedurilor judiciare, ci include și obligația statului de a asigura executarea efectivă a hotărârilor judecătorești. O hotărâre judecătorească irevocabilă care rămâne neexecutată face ca dreptul de acces la justiție să fie iluzoriu și contravine principiului preeminenței dreptului. În mai multe cauze împotriva Republicii Moldova, precum *Prodan c. Moldovei* și *Luntre și alții c. Moldovei*, Curtea a reiterat că neexecutarea unei hotărâri definitive constituie o încălcare a Convenției.

Totodată, reclamantul susține că neexecutarea hotărârii judecătorești din 19 decembrie 2007 îi încalcă dreptul la protecția proprietății, garantat de articolul 1 al Protocolului nr.1 la Convenția Europeană a Drepturilor Omului. Curtea Europeană a stabilit că o creanță certă și executorie constituie un „bun” în sensul acestui articol, iar neexecutarea unei hotărâri definitive reprezintă o ingerință în acest drept. În plus, reclamantul invocă încălcarea articolului 6 al Convenției, deoarece accesul la justiție devine iluzoriu dacă o hotărâre definitivă rămâne neexecutată, articolului 13 al Convenției, deoarece nu dispune de un mecanism eficient pentru a accelera executarea hotărârii, articolului 1 al Protocolului nr.1, deoarece este lipsit de bunurile sale, iar statul nu asigură respectarea dreptului său de proprietate. Iar, după 17 ani de la pronunțarea

hotărârii, reclamantul și familia sa se confruntă cu dificultăți financiare din cauza neexecutării, ceea ce agravează prejudiciul suferit.

Inter alia, reclamantul își întemeiază cererea pe prevederile articolul 1 al Protocolului I Adițional la Convenție, art.6 și art.13 CEDO, Legea nr.87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, și solicită constatarea faptului de violare a drepturilor reclamantului Berestean Veaceslav prevăzute la art.6, art.13 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale și articolul 1 al Protocolului Adițional la Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale de către statul - Republica Moldova în perioada 06 noiembrie 2012 până în prezent, obligarea Ministerului Justiției al Republicii Moldova de a recupera prejudiciul moral suportat pentru neexecutarea hotărârii judecătorești irevocabile, în sumă de 70 000 lei și încasarea cheltuielilor de judecată.

La 27 noiembrie 2024, prin intermediul Direcției de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, executorul judecătoresc Iacob Miron a depus referință prin care a solicitat respingerea acțiunii ca neîntemeiată.

În motivarea acțiunii a indicat că la 15 aprilie 2013, la Biroul de executare al executorului judecătoresc Iacob Miron, prin actul de preluare nr.*****; *****, au fost înregistrate spre executare documentele executorii nr.*****/07 din 19 decembrie 2007, emise de Judecătoria Basarabeasca.

Acestea vizau încasarea de la Compania de ***** SA, în beneficiul lui Berestean Veaceslav, a sumei de 4500 euro, reprezentând datorii, precum și a cheltuielilor de judecată în valoare de 102 lei, aferente plății taxei de stat și serviciilor bancare. În cadrul procedurii de executare, a fost recuperată suma de 6560 lei.

Executorul notează că titlul executoriu a fost inițial înaintat spre executare Oficiului de Executare Centru, Chișinău, în 2009, fiind gestionat de executorul judecătoresc Coadă Rodica. Aceasta a aplicat toate măsurile legale de executare, însă debitorul nu dispunea de bunuri sau mijloace financiare semnificative, exceptând două autoturisme Mazda ***** (anul de fabricație 1985 și 1995). În urma anunțării în căutare, autoturismul din 1995 a fost reținut și transmis creditorului Berestean Veaceslav. În iulie 2011, titlul executoriu a fost restituit la cererea reprezentantului creditorului și ulterior depus spre executare executorului judecătoresc Chiosa Anatolie, care a reluat măsurile de executare, însă fără succes.

În luna aprilie 2012, la cererea creditorului Berestean Veaceslav a fost strămutat executorului judecătoresc *****care este competent teritorial unde și se afla la păstrare mijlocul de transport Mazda ***** din anul 1995, transmis la păstrare creditorului. Astfel de către executorul judecătoresc *****a fost preluată procedura de executare și la 14 mai 2012, creditorul Berestean Veaceslav s-a adresat cu o cerere prin care a solicitat inițierea procedurii de vânzare a automobilului de model Mazda *****, anul producerii 1995, sechestrat de către executorul judecătoresc Coadă Rodica prin procesul-verbal de sechestru din 04 martie 2010 și care se afla la păstrare la creditor.

Prin încheierea din 14 mai 2012 a fost numită licitația pentru 12 iunie 2012, care nu a avut loc, fiind întocmit procesul-verbal corespunzător.

La 13 iunie 2012, creditorul Berestean Veaceslav s-a adresat cu o cerere prin care a solicitat transmiterea în natură a automobilului de model Mazda *****, anul producerii 1995, în scopul stingerii parțiale a datoriei. La 26 iunie 2012, prin încheierea emisă de executorul judecătoresc *****a fost transmis în proprietate mijlocul de transport de model Mazda *****, anul producerii 1995, creditorului Berestean Veaceslav, fiind stinsă parțial suma de 6560 lei.

Prin actul din 27 iulie 2012, executorul judecătoresc *****a transmis în natură mijlocul de transport de model Mazda *****, anul producerii 1995, creditorului Berestean Veaceslav, cu drepturile asupra automobilului prevăzute de legislația în vigoare, iar prin încheierea din 26 iunie 2012 a ridicat sechestrul aplicat asupra automobilului sus menționat.

Totodată executorul judecătoresc a repetat din nou acțiunile de executare fiind deja triplate dar nu s-au soldat cu executarea hotărârii doar cu excepția mijlocului de transport de model Mazda *****, anul producerii 1995.

La 08 aprilie 2013, Berestean Veaceslav s-a adresat cu o cerere la executorul judecătoresc *****privind strămutarea documentelor executorii la executorul judecătoresc Miron Iacob. Prin actul de preluare din 15 aprilie 2013 a fost preluat în executare documentul executoriu sus menționat.

Pentru asigurarea executării titlului executoriu, în lipsa actelor precedenților executori judecătorești, au fost dispuse interdicții prin încheierile din 16 aprilie 2013, 19 aprilie 2013, 30 decembrie 2019 și 15 ianuarie 2020 asupra tuturor registrelor și conturilor bancare ale debitorului, Compania de ***** SA (CA ***** SA).

Din informațiile bancare, compania deține conturi, dar fără disponibilități financiare, acestea fiind deja sechestrate de mai mulți executori judecătorești în perioada 2006–2013, cu datorii de sute de mii de lei. De asemenea, Oficiul Fiscal Central a aplicat sechestre asupra conturilor și bunurilor companiei încă din 2006.

Prin urmare, debitorul nu a desfășurat nicio activitate începând cu anul 2006.

Conform Registrului de Stat, pe numele debitorului sunt înregistrate două unități de transport: Mazda *****, anul producerii 1995, și Mazda *****, anul producerii 1986. Autoturismul din 1995 a fost transmis în natură creditorului Berestean Veaceslav pentru stingerea parțială a datoriei de 6560 lei, iar cel din 1986 a fost anunțat în căutare prin încheierea nr. *****; ***** din 19 aprilie 2013, măsură aplicată și anterior de executorii precedenți.

Potrivit informațiilor furnizate de Instituția Publică Cadastrul Bunurilor Imobile, Compania de ***** SA, nu a deținut niciodată bunuri imobile, ci doar a închiriat spații pe durata activității sale.

În cadrul executării silite, prin încheierile nr.***** din 03 august 2015,***** din 14 august 2015,***** din 09 decembrie 2015 și ***** din 19 martie 2019, au fost efectuate mai multe verificări la fața locului, însă fără rezultat. Debitorul nu a fost găsit la adresele indicate și nu dispune de bunuri executabile. La adresa juridică din municipiul Chișinău,

strada *****, compania doar și-a înregistrat sediul, fără a deține sau ocupa efectiv acel spațiu.

Administratorul Companiei de ***** SA nu s-a prezentat la citațiile executorului judecătoresc.

La 31 octombrie 2019 a fost inițiată procedura de insolvabilitate, iar în calitate de administrator a fost desemnat domnul *****. În prezent, compania se află în proces de lichidare. Contactat în legătură cu posibilitatea expedierii documentului executoriu spre validare, administratorul autorizat a precizat că Inspectoratul Fiscal de Stat a solicitat în instanță lichidarea întreprinderii debitoare din cauza lipsei activelor și a activității economice.

În urma verificărilor, nu au fost identificate bunuri executabile. De asemenea, administratorul a menționat că un reprezentant al debitorului a contestat datoria către Inspectoratul Fiscal de Stat ca fiind tardivă. Abia după soluționarea acestei contestații va fi posibilă o actualizare privind expedierea titlului executoriu. Odată cu finalizarea procesului de lichidare, toate datoriile companiei debitoare vor fi considerate stinse.

Executorul judecătoresc Iacob Miron mai menționează că întrucât creditorul Berestean Veaceslav nu a avansat cheltuieli de executare și nu s-a prezentat la executările stabilite prin încheieri, cu excepția unei singure dăți prin reprezentant, documentul executoriu va fi expediat administratorului autorizat, domnul *****, iar procedura de executare va fi arhivată.

Reprezentantul creditorului s-a prezentat la biroul de executare și a confirmat că mijlocul de transport Mazda *****, anul producerii 1995, cu numărul de înmatriculare *****0, se află la creditor, însă nu a fost înregistrat din cauza existenței mai multor sechestre. Acesta a propus urmărirea repetată a autoturismului pentru vânzare și anularea tuturor sechestrelor, însă solicitarea a fost refuzată, deoarece actele executorului judecătoresc *****sunt în vigoare, iar bunul este considerat proprietatea creditorului. Înstrăinarea autoturismului va fi posibilă doar după înregistrarea sa în Registrul de Stat. Pentru aceasta, creditorul trebuie să inițieze o acțiune civilă pentru anularea tuturor sechestrelor și interdicțiilor existente.

Executorul judecătoresc ca temei de respingere a cererii de chemare în judecată indică și faptul că acțiunea înaintată de reclamant nu este admisibilă, deoarece este formulată împotriva Ministerului Justiției, care are doar rol de reprezentant al statului și nu poate fi tras la răspundere direct pentru prejudiciul invocat. Conform Legii nr.87/2011, reparația prejudiciului cauzat prin încălcarea termenului rezonabil de soluționare a cauzei este suportată de stat, iar Ministerul Justiției doar îl reprezintă în instanță, fără a-și asuma răspunderea pentru faptele acestuia. În plus, conform Codului de Procedură Civilă, instanța nu poate modifica din oficiu temeiul sau obiectul acțiunii, ceea ce înseamnă că nu poate trata această cerere ca fiind îndreptată împotriva statului în locul Ministerului Justiției. Prin urmare, pentru a obține despăgubiri, reclamantul trebuie să reformuleze cererea și să indice corect partea responsabilă, respectiv statul.

Executorul subliniază că întârzierea executării se datorează pasivității creditorului, care nu a clarificat situația bunului sechestrat și nu a participat activ la procedura de executare.

Executorul judecătoresc se bazează pe normele din Codul civil, respectiv art. 882-887, care reglementează întârzierea creditorului în procesul de executare. Conform acestor articole, întârzierea creditorului în îndeplinirea obligațiilor sale (cum ar fi avansarea cheltuielilor de executare și solicitarea acțiunilor necesare) nu poate fi imputată executorului judecătoresc. Astfel, nu există temei pentru răspunderea statului în acest context.

Executorul judecătoresc menționează că a întreprins toate măsurile necesare pentru executarea hotărârii judecătorești, însă nu a putut realiza mai multe acțiuni din cauza lipsei solicitărilor și a cheltuielilor avansate de creditor. De asemenea, în cazul întreprinderilor debitoare, executarea este limitată, iar în absența bunurilor sau mijloacelor financiare, executorul nu poate finaliza procedura. În aceste cazuri, unica opțiune este să se înainteze o cerere de lichidare a întreprinderii debitoare, însă mulți creditori nu recurg la această măsură din cauza cheltuielilor suplimentare, inclusiv pentru achitarea administratorului autorizat. De regulă, aceștia așteaptă ca statul, prin IFS, să ia măsuri, iar ulterior se alătură acțiunii.

Executorul judecătoresc Iacob Miron consideră că instanța de judecată va interpreta corect legea în vigoare, subliniind că obligația de a executa hotărârea aparține debitorului, nu executorului judecătoresc. Executorul este responsabil doar cu aplicarea mecanismelor legale pentru a constrânge debitorul să se conformeze. În opinia sa, vinovăția principală în cazurile în care hotărârile nu pot fi executate revine creditorilor, care nu se asigură că acționează corect și la timp, mai ales când există riscul ca bunurile sau foloasele să nu fie restituite. Așadar, solicită respingerea acțiunii.

La 29 noiembrie 2024, executorul judecătoresc Coadă Rodica a depus referință prin care a solicitat respingerea acțiunii ca fiind neîntemeiată.

În motivarea referinței, executorul judecătoresc Coadă Rodica a indicat că la 19 martie 2009, creditorul Berestean Veaceslav a înaintat două titluri executorii nr.*****/07 din 19.12.2007 la Oficiul de Executare Centru al DE MJ RM pentru încasarea unei sume de 4500 euro și 102 lei de la CA „*****” SA.

La 23.03.2009, au fost emise încheierile nr. ***** și nr. ***** privind primirea spre executare a documentului executoriu și stabilirea unui termen de 15 zile pentru executarea benevolă, care au fost expediate părților implicate. Concomitent, a fost emisă încheierea nr. ***** pentru asigurarea executării, care a fost trimisă organelor competente. Sediul debitorului CA „*****” SA a fost identificat în mun. Chișinău, str. *****, iar debitorului i s-a aplicat interdicția de a modifica sau radierea întreprinderii.

La 04 noiembrie 2009, s-a constatat că debitorul arenda spațiul respectiv și nu dispunea de bunuri urmărite pentru achitarea datoriei, fapt confirmat prin procesul-verbal de constatare a imposibilității executării. De asemenea, debitorul avea datorii de 187670,43 lei față de bugetul public național și nu dispunea de mijloace bănești în conturile bancare. Conturile debitorului erau deja sechestrate de alte organe. Biroul Național de Statistică a confirmat că debitorul a depus ultimul raport financiar la 31 decembrie 2008.

Serviciul Vamal al RM a informat că debitorul nu a efectuat operațiuni comerciale externe și nu deținea bunuri în vamă. ÎS „Cadastru” a confirmat că debitorul nu deținea bunuri imobile. Direcția Principală Înregistrare a Transportului și Calificare a Conducătorilor Auto a raportat că debitorul deținea două unități de transport, „Mazda *****” cu numărul de înmatriculare ***** din 1986 și „Mazda *****” cu numărul de înmatriculare *****0 din 1995, asupra cărora au fost aplicate interdicții de înstrăinare și au fost anunțate în căutare de către Secția Poliției Rutiere.

Conform demersului executorului judecătoresc Coadă Rodica din 16 septembrie 2009, Oficiul de Executare Centru a prelungit termenul pentru executarea documentului executoriu. Pe 20 ianuarie 2010, reprezentantul creditorului Berestean Veaceslav, dl. Osoian Lilian, a solicitat începerea procedurii de executare a unui automobil Mazda *****, reținut de Poliția Rutieră pe 19 ianuarie 2010.

La 04 februarie 2010, Oficiul Centru a primit confirmarea reținerii vehiculului. În continuare, creditorul a fost informat că trebuie să avanseze cheltuielile de executare. La 04 martie 2010, automobilul a fost transmis creditorului pentru păstrare.

Pe 06 mai 2011, executorul a propus creditorului și reprezentantului acestuia să avanseze cheltuielile pentru evaluarea vehiculului și să coordoneze modalitatea de executare a documentului executoriu.

La 01 iulie 2011, reprezentantul creditorului a solicitat restituirea documentului executoriu, iar la 06 iulie 2011, executorul a emis încheierea pentru restituirea acestuia. La 15 iulie 2011, documentele executorii au fost primite personal de către reprezentantul creditorului. De la restituirea acestora, documentele nu au fost prezentate din nou spre executare.

Executorul judecătoresc Rodica Coadă relatează că a întreprins toate acțiunile procesuale prevăzute de lege în perioada de la inițierea procedurii și până la restituirea documentelor.

Argumentele participanților expuse în ședința de judecată

În cadrul ședinței de judecată, reprezentantul reclamantului Berestean Veaceslav, avocatul Lilian Osoian, împuternicit în baza mandatului seria MA nr.*****din 01 martie 2024 *(f.d.47)*, a susținut acțiunea în sensul formulat și a solicitat admiterea acesteia, reiterându-și argumentele expuse în scris.

Reprezentantul pârâtului - Ministerul Justiției, procedura înștiințării legale în privința căruia a fost respectată, nu a fost prezent în cadrul ședinței de judecată de examinare a cauzei în fond, iar luând în considerare că referința cu anexe depusă de acesta a fost restituită de instanță din motivul nedepunerii în termenul de decădere impus de instanța de judecată, poziția acestora cu privire la acțiune nu este cunoscută.

Intervenientul accesoriu, executorul judecătoresc Iacob Miron, procedura înștiințării legale în privința căruia a fost respectată, nu s-a prezentat la ședințele de judecată, dar și-a expus poziția în scris, a solicitat respingerea acțiunii și examinarea cauzei în lipsa acestuia.

Intervenientul accesoriu executorul judecătoresc Rodica Coadă, de asemenea în formă scrisă și-au expus dezacordul privind temeinicia acțiunii și a solicitat examinarea cauzei în lipsă.

Aprecierea instanței

Examinând materialele cauzei, în raport cu norma legală aplicabilă speţei, instanţa consideră acţiunea întemeiată parțial, din următoarele considerente.

În susţinerea soluţiei de admitere parțială a acțiunii, instanța de judecată reține că, potrivit articolului 117 alin.(1) Cod de procedură civilă, *probe în cauze civile sînt elementele de fapt, dobîndite în modul prevăzut de lege, care servesc la constatarea circumstanţelor ce justifică pretenţiile şi obiecţiile părţilor, precum şi altor circumstanţe importante pentru justa soluţionare a cauzei.*

Potrivit articolului 118 alin.(1) Cod de procedură civilă, *fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel.*

Conform articolului 121 Cod de procedură civilă, *instanța judecătorească reține spre examinare și cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului.*

Potrivit articolului 130 alin.(1) Cod de procedură civilă, *instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.*

În conformitate cu prevederile art.239 Cod de procedură civilă, *hotărîrea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărîrea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţă de judecată.*

Potrivit art.240 alin.(1) Cod de procedură civilă, *la deliberarea hotărîrii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării cauzei şi admisibilitatea acţiunii.*

Inițial, instanța remarcă că executarea unui act judecătoresc irevocabil într-un termen rezonabil are ca scop înlăturarea incertitudinii în care se găsesc părțile prin restabilirea, cât mai curând posibil, a drepturilor încălcate și prin reinstaurarea legalității, care trebuie să guverneze toate raporturile juridice într-un stat de drept, ceea ce constituie o garanție a unui proces echitabil.

Cu titlu de principiu, se reține că în cauza *Olari și alții contra Moldovei*, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat că articolul 46 al Convenției, interpretat în lumina Articolului 1, impune Statului reclamat, sub supravegherea Comitetului de Miniștri, o obligație legală de implementare a măsurilor adecvate de ordin general şi/sau individual pentru a exercitarea dreptului reclamantului, pe care Curtea l-a constatat ca fiind violat. Aceste măsuri urmează a fi implementate luând în considerație şi alte persoane aflate în poziția reclamanților, îndeosebi prin soluţionarea problemelor care au

condus la constatările din partea Curţii (*Scozzari şi Giunta c. Italiei [MC], nr., nr. 39221/98 şi 41963/98, § 249, ECHR 2000 VIII; Christine Goodwin c. Regatului Unit [MC]*).

În scopul facilitării implementării efective a hotărârilor sale în acest context, Curtea poate să procedeze la judecarea în „procedură pilot" asumându-și identificarea clară în hotărârea sa a existenței unor probleme structurale care generează violări şi să indice măsurile sau acțiunile speciale care urmează a fi luate de statul reclamat întru remedierea lor *(vezi Broniowski v. Poloniei [MC], 31443/96, §§ 189-194 şi partea semnificativă a acesteia, ECHR 2004-V, şi Hutten-Czapska c.Poloniei [MC] nr. 35014/97, §§ 231-239 şi partea semnificativă a acestea, 2006-VIII).* Această abordare judiciară oricum urmărește să respecte competențele speciale ale instituțiilor Convenției: cade în sarcina Comitetului de Miniştri evaluarea implementării măsurilor de ordin general şi individual conform Articolului 46 § 2 din Convenţie *(vezi, mutatis mutandis, Broniowski c.Poloniei (acord de reglementare amiabilă) [MC], nr. 31443/96, § 42, ECHR 2005-IX, şi Hutten-Czapska c.Poloniei (acord de reglementare amiabilă) [MC], nr. 35014/97, § 42, 28 aprilie 2008).*

În cauza *Prodan contra Moldovei*, CtEDO a statuat că, articolul 6 §1 asigură oricărei persoane dreptul de a înainta orice pretenție cu privire la drepturile şi obligațiile sale cu caracter civil în fața unei instanțe judecătorești sau tribunal; în acest fel el cuprinde „dreptul la o instanță", din care dreptul de acces, adică dreptul de a institui proceduri în fața instanțelor judecătorești în litigii civile, constituie un aspect. Totuși, acest drept ar fi iluzoriu dacă sistemul de drept al unui Stat Contractant ar permite ca o hotărâre judecătorească irevocabilă şi obligatorie să rămână neexecutată în detrimentul unei părți.

Instanța consideră oportun de a reitera în prezenta speță și prevederile art. 120 din Constituția Republicii Moldova, care statuează expres că, *este obligatorie respectarea sentinţelor şi a altor hotărâri definitive ale instanţelor judecătoreşti, precum şi colaborarea solicitată de acestea în timpul procesului, al executării sentinţelor şi a altor hotărâri judecătoreşti definitive*.

Așadar, reclamantul Veaceslav Berestean solicită constatarea faptului de violare a drepturilor prevăzute la art. 6, art. 13 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale și articolul 1 al Protocolului Adițional la Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale de către statul - Republica Moldova în perioada *06 noiembrie 2012 până în prezent*, adică până la pronunțarea hotărârii instanței de judecată, în speță – 09 decembrie 2024.

Totodată, instanța de judecată va reține că la 18 ianuarie 2024, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a pronunțat hotărârea pe cauza Mereacre și alții împotriva Republicii Moldova, prin care s-au examinat plângerile a mai multor reclamanți, printre care și Veaceslav Berestean. Reclamanții s-au plâns, în principal, de neexecutarea sau executarea tardivă a hotărârilor judecătorești pronunțate în favoarea lor și de lipsa unui remediu național eficient în această privință. Au invocat, în mod expres sau în substanță, Articolele 6 § 1 și 13 din Convenție, precum și Articolul 1 din Protocolul nr. 1 *(f.d.57-70, Vol. I).*

Prin această hotărâre, CtEDO a constatat o încălcare a Articolului 6 § 1 din Convenție și a Articolului 1 din Protocolul nr. 1, din motivul neexecutării deciziilor judecătorești naționale. În pct. 12 din hotărâre fiind menționat că autoritățile nu au depus toate eforturile necesare pentru a asigura executarea integrală și în timp util a deciziilor judecătorești pronunțate în favoarea reclamanților. Totodată, s-a hotărât că Statul reclamat trebuie să asigure, prin mijloace adecvate, executarea hotărârilor în favoarea reclamanților.

De asemenea, s-a hotărât că Statul reclamat trebuie să achite reclamanților, în termen de trei luni, sumele prevăzute în tabelul anexat, care urmează a fi convertite în moneda Statului reclamat la rata de schimb aplicabilă la data transferului și că, de la expirarea acestei perioade și până la executarea hotărârii, va fi achitată o dobândă adițional sumelor de mai sus, la o rată egală cu rata dobânzii facilității de împrumut marginal practicată de către Banca Centrală Europeană, aplicabilă pe parcursul acestei perioade și majorată cu trei puncte procentuale.

Conform tabelului anexat, suma acordată pentru prejudiciul moral reclamantului Veaceslav Berestean constituie 1300 euro și suma acordată pentru costuri şi cheltuieli, constituie 250 euro.

Prin urmare, constatarea CtEDO are caracter obligatoriu și reflectă o analiză a eșecului statului de a asigura protecția drepturilor fundamentale ale reclamanților, inclusiv ale lui Veaceslav Berestean. Este esențial de reținut că această constatare acoperă o perioadă anterioară datei de 18 ianuarie 2024, iar prezenta instanță națională este competentă să analizeze și să constate continuarea încălcării după acea dată, până la pronunțarea propriei hotărâri. Cu alte cuvinte, dincolo de constatarea CtEDO privind perioada anterioară, instanța internă are obligația să examineze și să sancționeze continuarea încălcării drepturilor reclamantului în lunile ce au urmat.

Deși încălcarea dreptului reclamantului a debutat anterior, aceasta a fost deja examinată și sancționată la nivelul Curții Europene. Prin urmare, instanța națională nu mai poate reexamina acea perioadă fără a aduce atingere principiului *res judicata* care guvernează efectele hotărârilor CEDO. În schimb, se constată că începând cu 19 ianuarie 2024 și până la data prezentei hotărâri – statul a continuat să nu execute hotărârea judecătorească în favoarea reclamantului, în ciuda unei obligații explicite și consolidate, derivând din jurisprudența Curții Europene.

Suplimentar, se va reține că *Res judicata* este un principiu fundamental al dreptului procesual, care se referă la autoritatea lucrului judecat. În esență, acest principiu înseamnă că o hotărâre judecătorească definitivă, în urma unei judecăți, nu mai poate fi supusă unui nou proces între aceleași părți, pentru aceleași fapte și pentru aceleași pretenții. Practic, hotărârea devine irevocabilă și nu mai poate fi contestată, exceptând anumite situații prevăzute de lege. Iar, hotărârile emise de Curtea Europeană a Drepturilor Omului devin definitive și irevocabile după ce au fost pronunțate.

Astfel, instanța va lua în considerare și va analiza acțiunile întreprinse pentru executarea hotărârii Judecătoriei Basarabeasca nr.*****/2007 din 19 decembrie 2007, pentru perioada 19 ianuarie 2024 – 09 decembrie 2024.

Circumstanțele de fapt constatate

Astfel, din materialele cauzei rezultă că la 19 decembrie 2007, Judecătoria Basarabeasca a emis hotărârea nr. *****/07, prin care a hotărât: cererea lui Berestean Veaceslav către Compania de Asigurări „*****” SA, Berestean Iurie despre recuperarea prejudiciului material și moral a o satisface parțial. A încasa de la Compania de asigurări „*****” în beneficiul reclamantului prejudiciul cauzat în urma accidentului rutier din 05 martie 2006, în sumă de 4500 Euro în valută națională conform cursului valutar la momentul executării hotărârii. A încasa de la CA „*****” SA prejudiciul moral în sumă de 10000 lei, precum și cheltuielile de judecată de taxa de stat în mărime de 102 lei *(f.d.53, Vol. I)*.

În baza hotărârii Judecătoriei Basarabeasca nr. ***** din 19 decembrie 2007, a fost eliberate titluri executorii *(f.d.54, 101-102, Vol. I)*.

Prin Decizia nr. 2a-1772/08 din 6 noiembrie 2008, a Colegiului civil al Curții de Apel Chișinău, s-a casat hotărârea Judecătoriei raionului Basarabeasca din 19 decembrie 2007 în partea încasării de la CA „*****” SA, în beneficiul lui Berestean Veaceslav a prejudiciului moral în sumă de 10000 lei, și în această parte a respins cerința ca nefondată *(f.d.196-198, Vol. I)*.

Prin cererea din 16 martie 2009, Berestean Veaceslav a depus cerere către Șeful Oficiului de executare a sectorului Centru, mun. Chișinău prin care a solicitat primirea spre examinare a două titluri executorii privind încasarea a 4500 euro în valută națională conform cursului valutar la momentul executării și 102 lei cheltuieli de judecată de la CA „*****” SA *(f.d.195, Vol. I)*.

Prin încheierile nr. ***** din 23 martie 2009, executorul judecătoresc Rodica Coadă a primit spre examinare titlurile executorii nr. ***** emise în baza Judecătoriei raionului Basarabeasca din 19 decembrie 2007. A emis în adresa debitorului citație și le-a remis împreună cu încheierile de primire și copiile titlurilor executorii *(f.d.199-203, Vol. I)*.

Prin încheierea nr. ***** emisă la 10 aprilie 2009, a executorului judecătoresc Rodica Coadă, s-a dispus ca Serviciul Vamal al Republicii Moldova să furnizeze informații privind eventuale operațiuni de import/export efectuate de companie în perioada 2008-2009 și ca Biroul Național de Statistică să transmită date despre ultimul raport financiar al aceleiași companii. S-a menționat că măsurile trebuie aplicate imediat, iar informațiile solicitate trebuie transmise în termen de cel mult 7 zile *(f.d.231, Vol. I)*.

La 09 aprilie 2009, Camera Înregistrării de Stat a furnizat executorului judecătoresc Rodica Coadă, informațiile privitoare la CA „*****” SA. Iar, la 10 iunie 2009, a parvenit informația de la Oficiul Fiscal de Stat al IFS, prin care informează că debitorul are datorii la bugetul de stat în sumă de 187670,43 lei *(f.d.205-208, Vol. I)*.

Serviciul vamal la 08 mai 2009 a informat executorul judecătoresc că la situația din 07 aprilie 2009, CA „*****” SA nu efectuează operațiuni de import-export, nu are datorii la bugetul de stat, compartimentul „plăți vamale” și nu dispune de bunuri în vamă *(f.d.237-238, Vol. I)*.

Executorul judecătoresc Rodica Coadă, la 20 mai 2009 în cadrul procedurii executorii nr. *****, a dispus aplicarea măsurilor de asigurare a executării documentului

executoriu nr. ***** din 19.12.07, emis de Judecătoria Basarabeasca, pentru încasarea sumei de 4500 euro și 102 lei de la CA „*****” SA în beneficiul lui Berestean Veaceslav. Măsurile vizează aplicarea sechestrului asupra două unități de transport Mazda *****. De asemenea, se interzice reînregistrarea dreptului de proprietate sau efectuarea tranzacțiilor de înstrăinare a acestor vehicule de către Direcția Principală a ÎS „Registru” *(f.d.5, Vol. I)*. La 20 mai 2009, Oficiul de Executare Centru a expediat Direcției principale înregistrare a transporturilor și calificare a conducătorilor auto a ÎS „Registru” încheierea pentru asigurarea executării documentului executoriu în privința CA „*****” SA, s-a solicitat aplicarea imediată a interdicției și furnizarea informațiilor solicitate în termen de maxim 10 zile *(f.d.4, Vol. I)*.

La 02 iulie 2009, Biroul Național de Statistică a transmis executorului judecătoresc ultimul raport financiar al CA „*****” SA din 31 decembrie 2008 *(f.d.232-236, Vol. I)*.

Direcția principală înregistrare a transporturilor și calificare a conducătorilor auto a ÎS „Registru”, la 10 iulie 2007 informează că la 03 iulie 2009 a fost înregistrată interdicția de înstrăinare a două autovehicule Mazda *****, cu numerele de înmatriculare C***** și *****, ce sunt înregistrate după CA „*****” SA *(f.d.6, Vol. I)*.

Prin încheierea nr. *****;***** din 14 iulie 2009, emisă de executorul judecătoresc Rodica Coadă s-a dispus aplicarea măsurilor de executare a executării documentului executoriu *(f.d.209, Vol. I)*.

Prin comunicatul informativ emis de „*****banca” SA privind disponibilul în conturile bancare/trezoriale ale CA „*****” SA, se atestă că nu sunt disponibile resurse pentru stingerea datoriei *(f.d.210, Vol. I)*.

Prin demersul din 16 septembrie 2009 adresat șefului Oficiului Centru al Departamentului de Executare, executorul judecătoresc Rodica Coadă solicită prelungirea termenului de executare a mai multor titluri executorii privind încasarea unor sume de bani de la CA „*****” în beneficiul unor creditori, printre care Berestean Veaceslav. Motivul invocat este necesitatea unui timp suplimentar pentru identificarea și urmărirea bunurilor debitorului, întrucât termenul inițial de 3 luni prevăzut de art. 63 alin. 1 Cod de executare s-a dovedit insuficient *(f.d.3, Vol. II)*.

La 23 septembrie 2009, prin încheierea nr. *****/2009, executorul judecătoresc Rodica Coadă a dispus ca Camera Înregistrării de Stat și Oficiul Fiscal de Stat al IFS să furnizeze informațiile necesare privind CA „*****” SA *(f.d.204, Vol. I)*.

Prin procesul-verbal de constatare a imposibilității de executare din 04 noiembrie 2009, s-a stabilit că ieșind la fața locului la adresa debitorului, nu s-a soldat cu succes întru executarea titlului *(f.d.211, Vol. I)*.

Prin cererea din 20 noiembrie 2009, reprezentantul creditorului, care acționează în baza de procură, Lilian Osoian a solicitat executorului judecătoresc Rodica Coadă să interpeleze toate băncile din Republica Moldova pentru a identifica eventuale conturi bancare ale debitorului și aplicarea sechestrului asupra acestora. Totodată, se solicită anunțarea în căutare a două autoturisme marca Mazda și dispunerea măsurilor necesare către Direcția Poliției Rutiere pentru reținerea acestora. De asemenea, se solicită verificarea și actualizarea informațiilor despre proprietățile debitorului la ÎS Cadastru *(240-242, Vol. I)*.

În scopul asigurării executării documentelor executorii, executorul judecătoresc Rodica Coadă a dispus prin încheierile din 02 decembrie 2009, ca băncile comerciale să furnizeze informațiile cu privire la conturile CA „*****” SA. La rândul său, băncile comerciale au remis răspunsuri cu privire la faptul că CA „*****” SA nu are conturi deschise *(f.d.212-226, Vol. I)*.

Potrivit încheierii nr.***** din 02 decembrie 2009, executorul judecătoresc Rodica Coadă a dispus anunțarea în căutare a două unități de transport Mazda *****, nr. înmatriculare C***** (an 1986, culoare sur metalizat) și ***** (an 1995, culoare violet), aparținând debitorului CA „*****” SA. Expedierea unei copii a încheierii la Poliția Rutieră Municipală și părților implicate în procedura de executare. Poliția Rutieră va reține unitățile de transport și va ridica certificatul de înmatriculare, numerele de înregistrare și cheile, informând imediat Oficiul de Executare Centru. Poliția Rutieră va plasa vehiculul reținut într-un parc auto și va informa reprezentantul creditorului despre posibilitatea preluării acestuia pentru păstrare. Creditorul are dreptul de a prelua vehiculul sau de a desemna un administrator pentru păstrarea acestuia, avansând suma necesară pentru cheltuieli, conform legislației *(f.d.8, Vol. I)*.

La 24 decembrie 2009, Secția Poliției Rutiere a Comisariatului General de Poliție al municipiului Chișinău informează că încheierea nr. ***** din 02.12.2009 a fost adusă la cunoștința efectivului SPR, înregistrată în registrul de orientări al Unității de Gardă și introdusă în baza de date centralizată. În cazul depistării și reținerii mijloacelor de transport, vor furniza informații suplimentare *(f.d.20, Vol. I)*.

La 12 ianuarie 2010, „*****banca” SA a informat executorul judecătoresc Rodica Coadă cu privire la conturile debitorului deținute în bancă, soldul conturilor și sechestrele aplicate, mijloace suficiente pentru stingerea datoriei nu se identifică *(f.d.229, Vol. I)*.

Potrivit informației eliberate de Întreprinderea de Stat „Cadastru”, la 07 mai 2009 și 01 aprilie 2010 se atestă că CA „*****” SA nu înregistrează bunuri imobile în RM și nu are înscris dreptul de proprietate *(f.d.239 Vol. I, f.d.2, Vol. II)*.

Comisariatul general de poliție al mun. Chișinău, la 20 ianuarie 2010 informează executorul judecătoresc Rodica Coadă că la 19 ianuarie 2010 a fost reținut automobilul de model Mazda ***** cu nr. de înmatriculare *****0, care se află la parcarea cu plată din str. ***** (*f.d.23, Vol. I)*.

Tot la 20 ianuarie 2010, reprezentantul creditorului, L. Osoian, solicită începerea procedurii de vânzare a automobilului pentru a stinge datoria *(f.d.21, Vol. I)*.

Oficiul de Executare Centru al Departamentului Executării al Ministerului Justiției al Republicii Moldova informează pe Dl Lilian Osoian, la cererea acestuia din 20.01.2010, că există posibilitatea de a începe procedura de vânzare a automobilului în scopul executării titlului executoriu nr. ***** din 19.12.2007, emis de Judecătoria Basarabeasca, pentru recuperarea sumei de 4500 euro și 102 lei de la CA „*****” SA, în beneficiul creditorului Berestean Veaceslav. Totodată, pentru a demara procedura, este necesar ca creditorul să avanseze cheltuielile de executare, conform art. 36 din Codul de executare, modificat prin Legea nr. 758 din 18.11.2008. Răspunsul a fost primit de reprezentant la 19 februarie 2010 *(f.d.22, Vol. I)*.

La 26 ianuarie 2010, reprezentantul creditorului a depus cerere prin care și-a manifestat acordul pentru preluarea în natură bunul sechestrat – automobilul de model Mazda *****, nr. de înmatriculare *****0 *(f.d.25, Vol. I)*.

Executorul judecătoresc Rodica Coadă, la 26 februarie 2010, informează pe Dl Berestean Veaceslav și pe alți destinatari că, la 04 martie 2010, va avea loc ieșirea la fața locului pentru preluarea autoturismului „Mazda *****" cu numărul de înmatriculare *****0, care aparține CA „*****" SA. În acest context, creditorul este obligat să avanseze cheltuielile de executare, inclusiv pentru martori, administrator, evaluarea bunului și alte cheltuieli conexe, detalii ale căror tarife pot fi obținute de la SRL „*****". Dacă aceste cheltuieli nu sunt avansate în termen de 3 luni de la notificare, documentul executoriu va fi returnat creditorului fără a fi executat *(f.d.26, Vol. I)*.

Prin procesul-verbal din 04 martie 2010, întocmit de executorul judecătoresc Rodica Coadă s-a dispus aplicarea sechestrului pe automobilul de model Mazda *****, nr. de înmatriculare *****0. Berestean Veaceslav și-a dat acordul să ia la păstrare automobilul, care se afla în stare avariată *(f.d.29-30, Vol. I)*.

Prin hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău, din 04 aprilie 2010 s-a examinat recursul lui Berestean Veaceslav împotriva Oficiului de Executare Centru, intervenient CA „*****" SA privind acțiunile executorului judecătoresc și s-a dispus admiterea parțială a recursului cu obligarea Oficiului de Executare Centru să întreprindă măsurile prevăzute de lege pentru executarea titlului executoriu privind încasarea de la CA „*****" SA în beneficiul lui Berestean Veaceslav a prejudiciului, și anume să realizeze bunul sechestrat *(f.d.56, Vol. I)*.

Prin scrisoarea din 06 mai 2011, executorul informează creditorul că la 04 martie 2010, unitatea de transport Mazda *****, nr. *****0, care aparține CA „*****" SA, a fost transmisă pentru păstrare. În vederea executării documentelor executorii, urmează a fi efectuată evaluarea unității de transport. Conform legislației, creditorul, Berestean Veaceslav, trebuie să avanseze cheltuielile de executare sau, în caz contrar, serviciile de evaluare pot fi plătite direct prestatorilor. Se solicită ca Berestean Veaceslav să se prezinte la Biroul executorului judecătoresc Rodica Coadă pe data de 19.05.2011, ora 11.00, pentru a coordona continuarea executării documentelor și pentru a acorda sprijin efectiv. Dacă creditorul a avansat integral cheltuielile, debitorul procedurii va fi obligat să le restituie, conform legislației *(f.d.9, Vol. I)*.

Prin cererea din 01 iulie 2011, reprezentantul creditorului Lilian Osoian a solicitat eliberarea la mână a titlului executoriu de satisfacere a creanțelor de către compania de asigurare CA „*****" SA.(f.d.10).

Prin încheierile din 06 iulie 2011, executorul judecătoresc Rodica Coadă, a dispus restituirea creditorului, Berestean Veaceslav titlul executoriu *****/07 din 19 decembrie 2007 privind încasarea de la CA „*****" SA în beneficiul lui Berestean Veaceslav cheltuielile de judecată legate de plata taxei de stat și serviciile bancare în sumă de 102 lei, cât și a titlului executoriu cu privire la încasarea de la CA „*****" SA în beneficiul lui Berestean Veaceslav a prejudiciului cauzat în urma accidentului rutier din 05 martie 2006 în sumă de 4500 euro. Totodată au fost emise borderourile de calcul. Reprezentantul creditorului a primit încheierile și titlurile executorii *(f.d.11-18, Vol. I)*.

În conformitate cu raportul motivat al executorului judecătoresc Rodica Coadă din 10 octombrie 2024, remis în adresa Ministerului Justiției, aceasta a depus explicațiile cuvenite în legătură cu procedura de executare, argumentele reliefate sunt aceleași ce se regăsesc și în referința depusă *(f.d.31-32, Vol. I)*.

La 26 aprilie 2012, creditorul a solicitat restituirea a două titluri executorii, de la executorul judecătoresc Anatolie Chiosa *(f.d.134, Vol. I)*.

La 02 mai 2012, Berestean Veaceslav a depus în adresa executorului judecătoresc *****cerere privind primirea spre executare a titlului executoriu nr. *****/07 din 19 decembrie 2007, privind încasarea de la CA „*****” SA în beneficiul lui Berestean Veaceslav a sumei de 4500 de euro *(f.d.146, Vol. I)*.

Prin încheierea din 05 mai 2012, executorul judecătoresc *****a primit spre examinare titlul executoriu nr.*****/07 din 19 decembrie 2007, privind încasarea de la CA „*****” SA în beneficiul lui Berestean Veaceslav a sumei de 4500 de euro *(f.d.145, Vol. I)*.

La 05 mai 2012, executorul judecătoresc *****a trimis o copie a încheierii privind primirea spre executare a documentului executoriu, debitorului CA „*****” SA *(f.d.144, Vol. I)*.

Prin încheierea din 07 mai 2012, emisă de executorul judecătoresc *****, s-a dispus aplicarea măsurilor pentru a asigura executarea documentului executoriu, aplicând sechestru asupra bunurilor financiare ale debitorului și luând măsuri suplimentare pentru a preveni înstrăinarea patrimoniului acestuia. De asemenea, s-au solicitat informații de la instituțiile bancare despre conturile debitorului și s-au dispus măsuri pentru a identifica eventualele mijloace de transport sau bunuri mobile ale debitorului *(f.d.137, Vol. I)*.

La 14 mai 2012, Berestean Veaceslav a depus în adresa executorului judecătoresc *****cerere privind organizarea unei licitații privind automobilul de model Mazda *(f.d.147, Vol. I)*.

La 14 mai 2012, BC *****banca SA a remis în adresa executorului judecătoresc *****o scrisoare prin care informează că CA „*****” SA nu a fost identificat în sistemul informațional al băncii. Scrisori similare au parvenit și de la Banca de Economii, BC FinComBank SA și BC Moldincombank SA *(f.d.138-141, Vol. I)*.

Prin scrisoarea nr.***** din 13 mai 2012, Camera Înregistrării de Stat, informează pe doamna ***** despre starea juridică a Companiei de ***** SA și anume că această companie nu figurează ca asociat în alte societăți comerciale înregistrate în Registrul de Stat și că evidența acționarilor este ținută de companie sau de registratorul independent cu care aceasta are contracte. De asemenea, se menționează că interdicția aplicată de executorul judecătoresc ***** este sub control *(f.d.142, Vol. I)*.

Prin încheierea executorului judecătoresc *****, s-a stabilit data petrecerii licitației pentru automobilul Mazda-*****, anul fabricației 1995, pentru 12 iunie 2012 *(f.d.148, Vol. I)*.

Prin procesul-verbal din 12 iunie 2012, emis de executorul judecătoresc *****, se atestă că licitația stabilită pentru 12 iunie 2012 nu a avut loc din motiv că nu s-a înregistrat nici un participant *(f.d.150, Vol. I)*.

La 13 iunie 2012, creditorul Berestean Veaceslav s-a adresat cu o cerere prin care a solicitat transmiterea în natură a automobilului de model Mazda *****, anul producerii 1995, în scopul stingerii parțiale a datoriei *(f.d.151, Vol. I)*.

Prin încheierea din 26 iunie 2012, emisă de executorul judecătoresc *****, s-a dispus ca autoturismul Mazda *****, fabricat în 1995, cu numărul de caroserie *****, deținut anterior de CA „*****" SA, să fie transmis în proprietatea lui Berestean Veaceslav în contul achitării parțiale a datoriei, în sumă de 6560 lei, având drept prioritar asupra bunului *(f.d.152-153, Vol. I)*.

Prin încheierea din 26 iunie 2012, emisă de executorul judecătoresc *****, s-a dispus ridicarea sechestrului de pe automobilul Mazda *****, fabricat în 1995. Iar la 27 iulie 2012 a fost întocmit actul de primire-predare a mijlocului de transport menționat *(f.d.154-155, Vol. I)*.

Conform actului nr.*****, fiind efectuată o examinare tehnică a automobilului Mazda *****, fabricat în 1995, și fiind o copie mai puțin lizibilă s-a atestat doar că automobilul necesită reparații semnificative, prezentând uzură considerabilă și defecțiuni mecanice. Sunt necesare reparații la caroserie și alte componente esențiale *(f.d.157-160, Vol. I)*.

La 08 aprilie 2013, creditorul Berestean Veaceslav a solicitat executorului judecătoresc *****, strămutarea procedurilor de executare la executorul judecătoresc Iacob Miron *(f.d.98, Vol. I)*.

Prin încheierea din 10 aprilie 2013, executorul judecătoresc ***** a dispus strămutarea titlului executoriu, la executorului judecătoresc Iacob Miron și a transmis procedura de executare acestuia *(f.d.99-100)*.

Prin actul din 15 aprilie 2013, emis de executorul judecătoresc Iacob Miron, s-a preluat procedura de executare intentată în baza titlului executoriu nr. *****/07 din 19 decembrie 2007. Totodată, a fost emis borderoul de calcul al cheltuielilor de executare *(f.d.103-104, Vol. I)*.

La 16 aprilie 2013, prin încheierea nr. *****;*****, emise de executorul judecătoresc Iacob Miron, s-a dispus aplicarea sechestrului pe mijloacele financiare ale CA „*****" SA *(f.d.109-110, Vol. I)*.

La 19 aprilie 2013, executorul judecătoresc Iacob Miron a obligat IFS Centru, mun. Chișinău de a verifica baza de date deținută și a informa despre toate conturile bancare ale debitorului și a obligat Camera înregistrării de stat de a aplica interdicție privind neadmiterea modificărilor sub nici o formă în registru asupra debitorului CA „*****" SA. Iar la 30 decembrie 2019 a obligat băncile comerciale de a aplica sechestru pe mijloacele financiare ale debitorului în limita sumei urmărite *(f.d.111-113, Vol. I)*.

La 22 aprilie 2013, BC „*****banca" SA a prezentat executorului judecătoresc informația privind conturile debitorului, conform cărora nu se atestă existența unor sume disponibile pentru a acoperi datoriile acestuia *(f.d.114-115, Vol. I)*.

Prin scrisoarea emisă de Inspectoratul Fiscal de Stat, Direcția Administrare Fiscală Centru la 15 mai 2013, adresată executorului judecătoresc Iacob Miron se menționează că deschiderea unor noi conturi bancare poate avea loc doar după ridicarea interdicțiilor stabilite anterior. Se anexează informații despre rechizitele bancare *(f.d.127-128, Vol. I)*.

Prin scrisoarea din 20 mai 2013, emisă de Camera Înregistrării de Stat adresată executorului judecătoresc Iacob Miron, se confirmă că, potrivit datelor din Registrul de stat al persoanelor juridice, Compania de Asigurări „*****” SA este înregistrată din 27.09.2001, având codul fiscal ***** și administrator pe *****. Capitalul social este de 350150 lei. Totodată, se informează că interdicția impusă a fost luată în control *(f.d.126, Vol. I).*

Citațiile din 28 august 2013, 23 noiembrie 2015 expediate în adresa debitorului și a reprezentantului debitorului, *****, au fost returnate cu mențiunea „nereclamat” *(f.d.164-175, Vol. I).*

Prin încheierea executorului judecătoresc Iacob Miron din 23 noiembrie 2015, s-a dispus data executării documentului executoriu pentru 09 decembrie 2015 *(f.d.188, Vol. I).*

În scopul asigurării executării documentelor executorii, executorul judecătoresc Iacob Miron a dispus repetat prin încheierile din 30 decembrie 2019 și 15 ianuarie 2020 sub nr. *****, aplicarea interdicțiilor la toate organele abilitate deținătoare de registre, inclusiv bănci comerciale *(f.d.130-133, Vol. I).*

Prin încheierea executorului judecătoresc, Iacob Miron din 19 martie 2019, s-a dispus data executării documentului executoriu pentru 18 aprilie 2019 *(f.d.162, Vol. I).*

La 18 aprilie 2019, executorul judecătoresc Iacob Miron a emis procesul-verbal de constatare a faptelor, potrivit căruia ieșind la fața locului s-a constatat că debitorul la adresele indicate și deținute de executor nu a fost depistat *(f.d.163, Vol. I).* La 26 august 2015 și la 09 decembrie 2015 a fost întocmit câte un proces-verbal similar *(f.d.176, 187, 189, Vol. I).*

Prin urmare, la caz se reține că prin Legea nr. 87 din 21.04.2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești a fost instituit mecanismul compensatoriu de reparare a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la executare în termen rezonabil al cauzei a hotărârii judecătorești.

Potrivit art. 1 Legea nr. 87 din 21.04.2011, privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, *scopul prezentei legi este crearea în Republica Moldova a unui remediu intern eficient de apărare a dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei şi a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătoreşti. Aplicarea şi interpretarea termenilor din prezenta lege se fac prin prisma legislaţiei naţionale, a prevederilor Convenţiei europene pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale şi a jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului.*

În accepțiunea art. 2 alin. (1), (2), (3) și (6) al Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011 privind repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, *orice persoană fizică sau juridică ce consideră că i-a fost încălcat dreptul la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau dreptul la executarea în termen rezonabil a*

hotărârii judecătoreşti poate adresa în instanţă de judecată o cerere de chemare în judecată privind constatarea unei astfel de încălcări şi repararea prejudiciului cauzat prin această încălcare, în condiţiile stabilite de prezenta lege şi de legislaţia procesuală civilă. Repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătoreşti se face doar în măsura în care încălcarea a avut loc din cauze ce nu pot fi imputate exclusiv persoanei care a depus cererea de reparare a prejudiciului. Prejudiciul cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătoreşti se repară indiferent de vinovăția instanței de judecată, a organului de urmărire penală, a organului responsabil de executarea hotărârilor judecătoreşti sau a instituției de stat debitoare. Mărimea reparației prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătoreşti se stabileşte de instanța de judecată în fiecare caz în parte, în funcție de circumstanțele cauzei în cadrul căreia a fost comisă încălcarea, precum şi de pretențiile invocate de reclamant, de complexitatea cauzei, de comportamentul reclamantului, de conduita organului de urmărire penală, a instanței de judecată şi a autorităților relevante, de durata încălcării şi de importanța procesului pentru reclamant.

Instanța de judecată accentuează faptul că în materia neexecutării hotărârii judecătorești se va aprecia comportamentul autorităților însărcinate cu obligația executării și/sau părților (creditorului sau a debitorului executării) la adoptarea măsurilor de executare sau împiedicarea executării (refuzuri neîntemeiate sau amânări nejustificative, pasivitatea, lipsa îndelungată a reacției autorităților, utilizarea cu bună-credință/rea-credință de către o parte a drepturilor sale procedurale etc.

Totodată, instanța reține că prin neexecutarea hotărârii judecătorești în termen rezonabil, reclamantului i se încalcă dreptul la un proces echitabil, garantat de art. 6 CEDO. Instanța învederează faptul că, executarea hotărârii judecătorești irevocabile într-un termen rezonabil este un drept fundamental al fiecărui cetățean. Pentru aprecierea termenului rezonabil este necesar de stabilit importanta cauzei examinate pentru părți, complexitatea acesteia, comportamentul părților, dar şi comportamentul autorităților publice competente, în speță comportamentul executorului judecătoresc în exercitarea atribuțiilor sale.

Prin urmare, pentru aplicabilitatea art.6 par. 1 din CEDO, în cazul constatării încălcării dreptului la executarea cauzei în procedura de executare urmează a fi întrunite 2 condiții: implicarea autorităților statului în procedura de executare care nu dau dovadă de diligență ori împiedică executarea hotărârii.

Astfel, în cazul dedus judecății instanța conchide că autoritatea responsabilă de executarea hotărârii judecătorești, este executorul judecătoresc care urma a depune diligența necesară în vederea executării documentului executoriu, fapt ce generează dreptul reclamantului la executarea actului judecătoresc în termeni rezonabili. Instanța atestă și faptul că încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești a avut loc din motive ce nu-i pot fi imputate reclamantului, acesta nu a

împiedicat în niciun fel punerea în executare a hotărârii, nu a zădărnicit acțiuni din procedura de executare și nici nu a refuzat executarea.

La capitolul dat, este important de înţeles că în cazul în care se pretinde o executare tardivă sau întârziată a hotărârii judecătoreşti, termenul rezonabil, în sensul legii nominalizate, trebuie apreciat de la data naşterii obligaţiei de executare şi până la executarea efectivă a acesteia.

În acest context, instanţa remarcă că întru judecarea justă şi corectă a litigiului, ca urmare a identificării în substanţă a obiectului litigiului, era necesar iniţial de a stabili perioada de referinţă care se invocă a fi una nerezonabilă şi anume perioada reală de neexecutare a hotărârii judecătoreşti, pe motiv că la aprecierea prejudiciilor, inclusiv materiale, cauzate în rezultatul încălcării dreptului apărat de Legea nr. 87 din 21 aprilie 2011, se ia în calcul doar această perioadă, fără anumite extinderi.

După cum a fost constatat *supra*, perioada de referință care urmează a fi luată în considerație în speță constituie cea cuprinsă de la pronunțarea hotărârii CtEDO și până la pronunțarea de către instanța de judecată, adică 19 ianuarie 2024 – 09 decembrie 2024.

Imposibilitatea lui Veaceslav Berestean de a obține o executare a hotărârii Judecătoriei Basarabeasca din 19 decembrie 2007, chiar și după constatările efectuate de CEDO în hotărârea din 18 ianuarie 2024, urmează a fi privită ca o ingerință în dreptul acestuia la respectarea drepturilor sale în sensul Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului şi a Libertăților Fundamentale și, chiar dacă executorul judecătoresc invocă lipsa de mijloace și resurse a debitorului care la moment se află în proces de lichidare, se stabilește că după pronunțarea Curții Europene a Drepturilor Omului și a constatării încălcării a Articolului 6 § 1 din Convenție și a Articolului 1 din Protocolul nr. 1, din motivul neexecutării deciziilor judecătorești naţionale, nu a întreprins nicio acțiune concretă de executare.

Mai mult ca atât, prezentând copia procedurii de executare, executorul judecătoresc nu a prezentat instanței de judecată înscrisuri autentice privind starea în care se află debitorul CA „*****” SA, doar din cele relatate de executor reiese că la 31 octombrie 2019 a fost inițiată procedura de insolvabilitate, iar în calitate de administrator a fost desemnat domnul ***** și în prezent, compania se află în proces de lichidare iar Inspectoratul Fiscal de Stat a solicitat în instanță lichidarea întreprinderii debitoare din cauza lipsei activelor și a activității economice.

Totodată, reprezentantul reclamantului, fiind întrebat în cadrul ședinței de judecată despre posibilitățile de soluționare a situației a răspuns că nu au fost depuse cereri în dosarul de insolvabilitate deoarece creditorul nu a fost informat de către executorul judecătoresc despre opțiunile legale disponibile. Executorul judecătoresc ar fi trebuit să restituie documentul executoriu și să explice creditorului că trebuie să se adreseze în procedura de insolvabilitate. Reprezentantul reclamantului a remarcat și faptul că de către executorul judecătoresc nu a fost emis un act final pe procedura de executare întrucât a constatat că debitorul este în insolvabilitate. Nu a purtat corespondență cu administratorul împuternicit de lichidarea debitorului, nu a întreprins măsuri de executare și nu a comunicat creditorului starea lucrurilor constatate încă din 2019, manifestând ignoranță totală și pasivitate.

Reieşind din circumstanţele constatate, instanţa conchide că autoritatea responsabilă de executarea hotărârii judecătoreşti şi anume statul Republica Moldova, prin intermediul executorilor judecătorești, nu a întreprins toate măsurile necesare pentru a asigura executarea unei hotărârii irevocabile.

Aici este de reținut că Veaceslav Berestean nu a putut beneficia de succesul obținut în urma litigiului, soldat cu o hotărâre judecătorească, astfel instanța de judecată notează că hotărârea favorabilă ultimului a rămas neexecutată pe parcursul unor perioade impunătoare. Nu a avut posibilitatea de a se bucura de succesul său nici după pronunțarea hotărârii emise de CtEDO.

În același timp, prin prisma jurisprudenței Curții Europeane pentru Drepturile Omului, aprecierea termenului rezonabil de executare urmează a fi făcut după anumite criterii de apreciere, cum sînt: complexitatea cauzei, comportamentul părților, care include aprecierea comportamentului reclamantului și a autorităților, și miza (interesul) pentru reclamant.

Astfel, referitor la complexitatea procedurii, instanța de judecată remarcă că aceasta nu prezintă o complexitate deosebită din punct de vedere juridic sau factual. Hotărârea judecătorească ce trebuia executată privea plata unei sume de bani stabilite în temeiul unei hotărâri definitive, sumă care a fost admisă în favoarea reclamantului. Lipsa unei complexități semnificative înseamnă că autoritățile aveau obligația de a proceda la executare într-un termen rezonabil, fără tergiversări.

La aprecierea comportamentului executorilor judecătorești, investiți în executarea hotărârii judecătorești, instanța remarcă că probatoriul anexat la materialele cauzei, cercetat mai sus, atestă că organul de executare, deși a întreprins măsuri de executare a documentului executoriu din speță, acestea nu s-au soldat cu succes și nu au avut finalitate, prin executarea hotărârii.

În ceea ce privește pretinsa neparticipare activă a creditorului la procedura de executare și neavansarea cheltuielilor de executare, se reține că deși la materialele cauzei sunt prezente borderouri de calcul, executorul judecătoresc nu a prezentat dovadă că reclamantul Veceaslav Berestean ar fi fost informat cu privire la obligația de a avansa sume în contul acestor cheltuieli.

Miza pentru creditorul Veaceslav Berestean în litigiul dedus judecării, instanţa de judecată remarcă faptul că este evidentă, fiind bazată pe o legitimă speranţă, or acesta urmărea exercitarea dreptului său la repararea prejudiciului, iar adresarea la Curtea Europeană a Drepturilor Omului evidențiază importanța executării hotărârii pentru reclamant.

În această ordine de idei, prezintă importanţă şi jurisprudenţa Curţii Europene a Drepturilor Omului, şi anume, Hotărârea CEDO din 29 noiembrie 2005, la cererea nr. 15840/02 *Griţco vs Moldova*, în care Curtea reaminteşte, că dreptul la o instanţă, garantat de articolul 6 §1, ar fi iluzoriu dacă sistemul de drept al unui Stat Contractant ar permite ca o hotărâre judecătorească irevocabilă şi obligatorie să rămână neexecutată în detrimentul unei părţi.

În cazuri similare, Curtea a menționat că dreptul de acces la justiție garantat de art. 6 alin. (1) CEDO, ar rămâne iluzoriu dacă sistemul legal intern al statului ar permite ca o

hotărâre definitivă și obligatorie să rămână inoperantă, în detrimentul uneia dintre părți. Este de neconceput ca articolul 6 să descrie în detaliu garanțiile procedurale oferite părților - proceduri care sunt echitabile, publice și se desfășoară într-un termen cât mai scurt cu putință - fără a proteja executarea hotărârilor judecătorești. În interpretarea articolului 6, executarea unei hotărâri judecătorești trebuie privită ca parte integrantă a unui „proces" *(a se vedea Hornsby v. Greece, hotărâre din 19 martie 1997, Reports1997-11, p.510, §40, şi Burdov v. Russia, mr.59498).*

În cauzele CEDO *Josan contra Moldovei. §18, Mazepa contra Moldovei, § 42, Holomiov contra Moldovei, § 137,* este menționat că rezonabilitatea duratei procedurilor trebuie evaluată în lumina circumstanțelor cauzei și cu referință la următoarele criterii de apreciere complexitatea cauzei, comportamentul părților care include aprecierea comportamentului reclamantului și a autorităților, și miza (interesul) pentru reclamant.

De altfel, se va remarca că o autoritate de stat nu poate să invoce lipsa fondurilor ca scuza pentru neexecutarea unei hotărâri, mai mult că întârzierea nu poate fi astfel, încât să prejudicieze esenţa dreptului protejat conform articolului 6 § 1 al Convenţiei *(a se vedea Immobiliare Saffi v. Italy [GC], nr. 22774/93, § 74, ECHR 1999-V).*

Or, executarea unei hotărâri judecătorești nu poate fi întârziată nejustificat.

Astfel fiind, la caz se constată tergiversarea executării documentului executoriu, fiind constatat și de CEDO neexecutarea în termen rezonabil, fiind stabilit cert că vina în neexecutare este imputată autorităților publice, respectiv circumstanţele stabilite generează răspunderea statului faţă de Veaceslav Berestean în cauzarea de prejudiciu ca rezultat al acestei încălcări, în perioada 19 ianuarie 2024 - 09 decembrie 2024.

Prin urmare, instanța notează că autoritățile nu au fost consecvente și active în procesul de executare a documentului executoriu concret, nu au întreprins acțiuni suficiente în vederea executării reale și nu a întreprins acțiuni suficiente în vederea executării documentului executoriu emis în baza hotărârii Judecătoriei Basarabeasca nr. *****/2007 din 19 decembrie 2007. Toate acțiunile executorului judecătoresc nu au avut un efect scontat.

Instanța stabilește în consecință lipsa de diligență necesară din partea autorității competente a statului în sensul executării hotărârii Judecătoriei Basarabeasca nr. *****/2007 din 19 decembrie 2007 și încălcarea în acest fel a dreptului reclamantului Veaceslav Berestean, la executarea hotărârii judecătorești în termen rezonabil.

Această pasivitate a autorităților în perioada post-CEDO denotă o agravare a comportamentului statului și justifică reținerea unei noi încălcări a art. 6 § 1 și art. 1 din Protocolul 1 la Convenție, în ceea ce privește neexecutarea într-un termen rezonabil. Prin urmare, instanța constată întemeiată cererea doar pentru această perioadă, începând cu 19 ianuarie 2024.

Începând cu 19 ianuarie 2024 – ziua imediat următoare pronunțării hotărârii CtEDO – autoritățile naționale erau în mod clar în posesia unei obligații internaționale de rezultat, constând în adoptarea măsurilor adecvate pentru a asigura executarea hotărârii judecătorești interne și repararea prejudiciului. Persistența neexecutării și după acest moment, în lipsa oricărei măsuri concrete și eficiente, atrage răspunderea statului în mod

autonom și justifică constatarea de către instanța națională a unei noi încălcări, distincte de cea examinată și sancționată deja de CtEDO.

Sintetizând cele menționate mai sus, instanța ajunge la ferma convingere că dreptul reclamantului la executare în termen rezonabil a hotărârii Judecătoriei Basarabeasca nr. *****/2007 din 19 decembrie 2007 a fost încălcat. Neexecutarea hotărârii judecătorești are un caracter continuu, aceasta a durat și continuă să dureze.

Mai mult ca atât, statele au obligația pozitivă de a pune în aplicare un sistem eficient, atât în practică, cât şi în drept, care să asigure executarea hotărârilor definitive între persoanele de drept privat *(Fouklev împotriva Ucrainei, pct. 84).*

În acest context, instanța consideră că pretenția lui Veaceslav Berestean cu privire la constatarea încălcării dreptului sau, la executarea în termen rezonabil a hotărârii Judecătoriei Basarabeasca nr. *****/2007 din 19 decembrie 2007, ca fiind întemeiată parțial, și anume pe perioada 19 ianuarie 2024 – 09 decembrie 2024, deoarece constatările enunțate supra reliefează o lezare a dreptului acestuia garantat de art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale și art. 1 al Protocolului 1 la Convenție.

Simultan, instanța remarcă că reclamantul Veaceslav Berestean a solicitat și obligarea Ministerului Justiției de a recupera prejudiciul moral suportat pentru neexecutarea hotărârii judecătorești irevocabile, în sumă de 70 000 lei și încasarea cheltuielilor de judecată.

Conform art.2 alin.(6) al Legii nr.87 din 21.04.2011, *mărimea reparaţiei prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătoreşti se stabileşte de instanţa de judecată în fiecare caz în parte, în funcţie de circumstanţele cauzei în cadrul căreia a fost comisă încălcarea, precum şi de pretenţiile invocate de reclamant, de complexitatea cauzei, de comportamentul reclamantului, de conduita organului de urmărire penală, a instanţei de judecată şi a autorităţilor relevante, de durata încălcării şi de importanţa procesului pentru reclamant.*

Potrivit art. 4 alin. (1) al Legii nr.87 din 21.04.2011, *sarcina probaţiunii lipsei de încălcare a dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătoreşti şi a lipsei suportării unui prejudiciu moral îi revine Ministerului Justiţiei, iar sarcina de a dovedi suportarea prejudiciului material cauzat prin această încălcare şi suportarea costurilor şi cheltuielilor de judecată îi revine reclamantului.*

Articolul 5 alin.(1) al Legii nr.87 din 21.04.2011 stipulează că *în urma constatării faptului că a fost încălcat dreptul la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau dreptul la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătoreşti, instanţa de judecată decide asupra acordării unei satisfacţii echitabile de la bugetul de stat în contul reparării prejudiciului moral, material, precum şi a costurilor şi a cheltuielilor de judecată.*

La rândul său, în conformitate cu art. 2036 din Codul civil, se stabilește că *în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum şi în alte cazuri prevăzute de lege, instanța de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparația prejudiciului prin*

plata de despăgubiri. Prejudiciul moral se repară indiferent de existența şi întinderea prejudiciului patrimonial. Reparația prejudiciului moral se face și în lipsa vinovăției autorului, faptei ilicite în cazul în care prejudiciul este cauzat prin condamnare ilegală, atragere ilegală la răspundere penală, aplicare ilegală a arestului preventiv sau a declarației scrise de a nu părăsi localitatea, aplicarea ilegală în calitate de sancțiune administrativă a arestului, muncii neremunerate în folosul comunității și în alte cazuri prevăzute de lege. Dacă legea nu prevede altfel, simpla constatare a încălcării unui drept sau interes recunoscut de lege fără plata de despăgubiri oferă satisfacție echitabilă persoanei vătămate doar când aceasta corespunde cu natura dreptului sau interesului recunoscut de lege încălcat și persoana vătămată astfel va putea obține o valoare nepatrimonială superioară prejudiciului moral suferit. Dreptul la despăgubire pentru atingerile aduse drepturilor personale nepatrimoniale poate fi cesionat numai în cazul în care a fost stabilit printr-o tranzacție sau printr-o hotărâre judecătorească definitivă.

Potrivit dispoziţiilor art.2037 alin.(1) Cod civil, *mărimea compensaţiei pentru prejudiciu moral se determină de către instanţa de judecată în funcţie de caracterul şi gravitatea suferinţelor psihice sau fizice cauzate persoanei vătămate, de gradul de vinovăţie al autorului prejudiciului, dacă vinovăţia este o condiţie a răspunderii, şi de măsura în care această compensare poate aduce satisfacţie persoanei vătămate.*

Astfel, coroborând prevederile legale precitate, la circumstanțele de fapt ale cauzei, instanța de judecată atestă că ca urmare a constatării tergiversării executării titlului executoriu emis în baza hotărârii Judecătoriei Basarabeasca nr. *****/2007 din 19 decembrie 2007, urmează a decide și asupra acordării unei satisfacţii echitabile de la bugetul de stat în contul reparării prejudiciului moral.

Prin urmare, instanța de judecată la stabilirea cuantumului despăgubirii morale va lua în considerare interesul sporit pe care îl are reclamantul în executarea hotărârii judecătorești al cărei beneficiar este, precum și durata de neexecutare, tergiversare a neexecutării.

Reieșind din criteriile prevăzute de lege pentru determinarea unei reparații echitabile a prejudiciului moral solicitat, în funcție de circumstanțele cauzei în cadrul căreia a survenit neexecutarea, precum şi de pretențiile invocate, de complexitatea cauzei, de comportamentul părților, de conduita autorităților publice, de durata încălcării şi de importanța procesului pentru reclamant, instanța de judecată consideră că suma de 5000 lei pentru reclamant, acordată cu titlu de prejudiciu moral, este una echitabilă și proporțională cu suferințele și disconfortul psihic și emoțional cauzate de neexecutarea hotărârii judecătorești, pe perioada 19 ianuarie 2024 – 09 decembrie 2024.

În acest context, instanța apreciază că valoarea indicată reflectă într-un mod adecvat impactul negativ asupra vieții reclamantului, având în vedere durata întârzierii și tergiversării în executarea hotărârii irevocabile și consecințele acesteia asupra situației personale și profesionale a reclamantului.

Instanța relevă și faptul că unul din criteriile orientative generale de apreciere a prejudiciului moral este criteriul echității, care exprimă că indemnizația trebuie să prezinte o justă şi integrală despăgubire.

În temeiul Convenţiei Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului şi a Libertăţilor Fundamentale, acest criteriu se traduce prin necesitatea ca partea vătămată să primească o satisfacţie echitabilă pentru prejudiciul moral suferit, iar cuantumul despăgubirilor trebuie în aşa fel stabilit, încât să aibă efect compensatoriu şi nu trebuie să constituie nici sume excesive pentru autorii daunelor şi nici venituri nejustificative pentru victimă.

Se reține că scopul satisfacției echitabile acordate de CtEDO este de a repara prejudiciul cauzat reclamantului ca urmare a evenimentelor contrare CEDO *(Scozzari şi Giunta c. Italiei, 13 iulie 2000, para. 248-250).* Satisfacția echitabilă, CtEDO aplică regula *restitutio in integrum* pretențiile cu privire la prejudiciul material trebuie să fie convingătoare și nu speculative, cu riscul aplicării celei mai puține convenabile metode pentru reclamant (*a se vedea hot. Popov nr. 1 c. Moldovei, satisfacţia echitabilă, 2006, para. 12).* Mărimea prejudiciului moral acordat depinde de seriozitatea violării CEDO şi efectul acestei violări asupra reclamantului, dar şi de alte circumstanțe (ex. vârsta şi sănătatea reclamantului, miza pentru reclamant, etc.).

Prin urmare, instanța de judecată constată echitabilă suma de 5000 lei, ce urmează a fi încasată cu titlu de prejudiciu moral din contul bugetului de stat, prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova pentru neexecutarea și tergiversarea executării titlului executoriu emis în baza hotărârii Judecătoriei Basarabeasca nr. *****/2007 din 19 decembrie 2007, în perioada 19 ianuarie 2024 – 09 decembrie 2024, ori pentru perioada de până la 19 ianuarie 2024, s-a expus Curtea Europeană a Drepturilor Omului și a acordat reclamantului cu titlu de prejudiciu moral suma de 1300 euro.

Astfel, pretenția privind încasarea prejudiciului moral urmează a fi admisă parțial.

Cu privire la pretenția ce ține de încasarea cheltuielilor de judecată, instanța reține că potrivit art. 94 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cererea părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pîrîtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.

Potrivit art. 90 lit. i) Cod de procedură civilă, din cheltuielile de judecare a cauzei fac parte și cheltuielile de asistenţă juridică.

În conformitate cu art. 96 alin. (1) și (1^1) Cod de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părții care a avut cîștig de cauză cheltuielile ei de asistență juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare și rezonabile. Cheltuielile menționate la alin.(1) se compensează părții care a avut cîștig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

La caz, Berestean Veaceslav a fost reprezentat de avocatul Lilian Osoian, împuternicit în baza mandatului seria MA nr.*****din 01 martie 2024 *(f.d.47).*

Totodată, potrivit extrasului din cont din 18 martie 2024, plata pentru contractul de asistență juridică ***** din 01 martie 2024 (contract ce figurează în mandat), constituie suma de 7000 lei *(f.d.192, Vol. II).*

Pornind de la practica CtEDO, soluționând cererile de compensare a cheltuielilor pentru asistență juridică acordată în cadrul proceselor civile, instanțele trebuie să rețină dacă pretinsele cheltuieli au fost necesare, realmente angajate și rezonabile ca mărime. Astfel, pentru dovada cheltuielilor suportate se evidențiază necesitatea prezentării de către partea care pretinde compensarea acestora a următoarelor documente: dovada achitării onorariilor avocaților (copii de pe dispozițiile de plată prin virament sau bonurile de plată); copia de pe facturile de strictă evidență, emisă pentru clienți-persoane juridice și în alte cazuri stabilite de legislație.

Cu referire la prevederile normei enunțate *supra* instanța de judecată concluzionează necesitatea de a admite cerința cu privire la încasarea cheltuielilor pentru asistența juridică, cu încasarea din contul bugetului de stat, prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova, în beneficiul lui Veaceslav Berestean suma de 7 000 lei cu titlu de cheltuieli pentru asistența juridică.

Față de cele ce preced, instanța de judecată ajunge la concluzia de a admite parțial acțiunea și a de a încasa din contul bugetului de stat, prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova, în beneficiul lui Veaceslav Berestean suma de 5 000 lei cu titlu de prejudiciu moral format în urma tergiversării executării documentului executoriu nr.*****/2007, pentru perioada 19 ianuarie 2024 – 09 decembrie 2024, aflat în procedura executorului judecătoresc Iacob Miron și a încasa din contul bugetului de stat, prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova, în beneficiul lui Veaceslav Berestean suma de 7 000 lei cu titlu de cheltuieli pentru asistența juridică.

Aici este important de remarcat că prin încheierea din 10 decembrie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a dispus corectarea erorii din textul dispozitivului hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 09 decembrie 2024, emis în dosarul nr.2-3596/24 la cererea de chemare în judecată depusă de Veaceslav Berestean împotriva Ministerului Justiției al RM, intervenienți accesorii executorii judecătorești Rodica Coadă și Iacob Miron privind repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, încasarea prejudiciului moral și cheltuielilor de judecată, și anume s-a înlocuit fraza: Se încasează din contul bugetului de stat, prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova, în beneficiul lui Veaceslav Berestean (*IDNP* *****) suma de 5 000 lei (*cincizeci mii lei*) cu titlu de prejudiciu moral format în urma tergiversării executării documentului executoriu nr.*****/2007, pentru perioada 19 ianuarie 2024 – 09 decembrie 2024, aflat în procedura executorului judecătoresc Iacob Miron – cu fraza: Se încasează din contul bugetului de stat, prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova, în beneficiul lui Veaceslav Berestean (*IDNP* *****) suma de 5 000 lei (*cinci mii lei*) cu titlu de prejudiciu moral format în urma tergiversării executării documentului executoriu nr.*****/2007, pentru perioada 19 ianuarie 2024 – 09 decembrie 2024, aflat în procedura executorului judecătoresc Iacob Miron.

Iar, în sensul dezbaterii argumentelor invocate în cadrul ședinței de judecată, instanța consideră relevant avizul nr. 11 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni în atenția Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătorești, în care se menționează că, obligația instanțelor de a-și motiva

hotărârile nu trebuie înțeleasă ca necesitând un răspuns la fiecare argument invocat în sprijinul unui mijloc de apărare ridicat. Întinderea acestei obligații poate varia in funcție de natura hotărârii. În conformitate cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, întinderea motivării depinde de diversitatea mijloacelor pe care o parte le poate ridica în instanță, precum și de prevederile legale, de obiceiuri, de principiile doctrinale și de practicile diferite privind prezentarea si redactarea sentințelor și hotărârilor în diferite state. Pentru a răspunde cerințelor procesului echitabil, motivarea ar trebui să evidențieze că judecătorul a examinat cu adevărat chestiunile esențiale ce i-au fost prezentate.

În conformitate cu art.236, art.238-241 Cod de procedură civilă, instanța de judecată

h o t ă r ă ș t e:

Se admite în parte cererea de chemare în judecată.

Se încasează din contul bugetului de stat, prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova, în beneficiul lui Veaceslav Berestean (*IDNP* *****) suma de 5 000 lei (*cinci mii lei*) cu titlu de prejudiciu moral format în urma tergiversării executării documentului executoriu nr.*****/2007, pentru perioada 19 ianuarie 2024 – 09 decembrie 2024, aflat în procedura executorului judecătoresc Iacob Miron.

Se încasează din contul bugetului de stat, prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova, în beneficiul lui Veaceslav Berestean (*IDNP* *****) suma de 7 000 lei (*șapte mii lei*) cu titlu de cheltuieli pentru asistența juridică.

În rest, cerințele formulate se resping ca neîntemeiate.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Chișinău în termen de 30 zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Președintele ședinței,
Judecător (*semnătură*) Andrei Ojoga
Copia corespunde originalului,
Judecător *Andrei Ojoga*